

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.541/2020/4.

A felperes:

I.rendű felperes neve, **I.rendű felperes címe**

A felperes képviselője:

Dr. T. Tóth Balázsügyvéd, címe

Az alperesek:

I.rendű alperes neve, **I.rendű alperes címe**, I. rendű

II.rendű alperes neve, **II.rendű alperes címe**, II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd, címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 40.P.21.113/2020/9/I.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű alperesnek 35.000 (harmincötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a következő helyreigazító

közleményt tegye közzé az általa üzemeltetett ... sajtótermékben ... napján megjelent „A ... színészei inkább felmondtak, mint hogy elfogadják az igazgatójukat elüldöző ellenzéki polgármester ajánlatát” c. cikk címe alatt, a lead felett a cikk elérhetőségének teljes idejére, de legalább 30 napig, valamint tegye közzé 24 órán keresztül a ... sajtótermék főoldalán a következő szöveget: „Helyreigazítás a ... polgármesterrel kapcsolatos valótlan tényállítások miatt” melyre kattintással közvetlenül elérhetővé válik a helyreigazított cikk.

„Helyreigazítás: Az ...-n a „A ... színészei inkább felmondtak, mint hogy elfogadják az igazgatójukat elüldöző ellenzéki polgármester ajánlatát” című, ...-án megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a ... színészeinek túlnyomó része inkább felmondott, semmint, hogy elfogadják a polgármester ultimátumát. A valóság az, hogy az új ügyvezető munkába állása óta egyetlen munkaviszonyban álló színművész sem mondott fel, egyetlen színész sem kérte esetleges megbízási szerződése felbontását és egyetlen színész sem tett bármilyen együttműködést megszakítani kívánó nyilatkozatot sem.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 200.000 forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, továbbá a Magyar Állam javára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

- [2] Határozatának indokolásában ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK. 13. és 14. számú állásfoglalás I. pontját.
- [3] Rögzítette a felperes keresetőségi joga vonatkozásában, hogy sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy más módon - utal, vagy személye a sajtóközleményből felismerhető. Kifejtette, hogy a felperes már a címben azonosítható, felismerhető, mint „... polgármester”, azonban a lead név szerint is megnevezi, mint a színészeket távozásra kényszerítő személyt. A cikk első bekezdése pedig nevéhez hivatali titulust is kapcsolja, így az olvasó számára nem kétséges, hogy a cikk a felperesről, illetve hivatali működésével kapcsolatos eseményről szól, így érintettként [Smtv. 12. § (1) bekezdés] keresetőségi joga fennáll.
- [4] A sérelmezett közlések vonatkozásában rögzítette, hogy a cikk lényeges tartalma az, hogy az új polgármester politikai nyomásgyakorlás eszközével elüldözte, távozásra kényszerítette a színház igazgatóját és ezzel a ... kulturális életet teljesen szétverte. Ezt követően a színház színészei, a korábbi igazgató melletti szolidaritásból kiálltak a régi igazgató mellett, és nem fogadták el a felperes - a cikkből pontosan meg nem határozható tartalmú - ajánlatát, majd a ... napi állománygyűlésen 14 személy felmondott a tőlük lojalitást megkövetelő felperesi ultimátum elfogadása helyett.
- [5] Kifejtette, hogy a felperes nem ismerte el ezen közlés valóságát, míg az alperesek nem ajánlottak fel bizonyítást a sérelmezett közlések igazolására. Ezért az volt megállapítható a színház új ügyvezetőjének, **személy1** a nyilatkozata alapján, hogy az állománygyűlést követő napon nem mondott fel egyetlen színész sem. Ez igazolta a helyreigazítás alapját és a valóságként közzétenni kért tényeket, amelyből a PK. 15. számú állásfoglalás II. pontjának megfelelően kitűnt, hogy a sajtóközlemény mely tényállítása valótlan, s melyek ehhez képest a való tények.
- [6] A perköltség megfizetésére a II. rendű alperest kötelezte a Pp. 81. §-ának (5) bekezdése és 83. §-ának (1) bekezdése alapján, míg a feljegyzett illeték utólagos lerovásáról a Pp. 101. §-ának (1)

bekezdése alapján határozott.

- [7] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, melyben annak a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását és - 30.000 forint + áfa elsőfokú és 15.000 forint + áfa másodfokú - perkölségeikben marasztalását kérték. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésében, valamint (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglaltakra alapították.
- [8] Álláspontjuk szerint az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján az a személy jogosult helyreigazító közlemény közzétételét kérni, akiről valótlan tényt állítanak. A sérelmezett közlés nem a felperesre vonatkozik, hanem a ... színészeire. Ezért az elsőfokú bíróság tehát a felperes érintettségét tévesen állapította meg.
- [9] A helyreigazításra utaló közlemény az I. rendű alperesi portál főoldalán, 24 órán keresztül történő közzétételére vonatkozó rendelkezést arra tekintettel vitatta, hogy annak időtartama az Smtv. 12. § (2) bekezdése alapján túlterjeszkedik a ténylegesen pár óra időben a főoldalom megjelent közlés időtartamán. Kifogásolta a felperes részére megítélt elsőfokú perkölség kirívóan eltúlzott összegét, mert az a sajtó-helyreigazítási perekben alkalmazott bírói gyakorlattal sem áll összhangban.
- [10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes 100.000 forint összegű másodfokú perkölségben marasztalását kérte.
- [11] Előadása szerint a kifogásolt írás a nevét és hivatali tisztségét is tartalmazza, így perbeli legitimációjához kétség nem férhet. A cikk tartalmát érintően előadta, hogy annak releváns és valótlan tartalmát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, miszerint a színház színészeinek többsége az általa adott ultimátum és a zsaroló magatartása miatt szüntette meg munkaviszonyát, kifejezve ezzel a korábbi igazgató melletti kiállásukat.
- [12] Kifejtette, hogy az alperesek azon előadása, hogy a sérelmezett cikk a honlap nyitóoldalán 24 órától kevesebb ideig jelent meg, új tényállításnak minősül a perben. Ugyanakkor az a ... internetes archívumszolgáltatásból megállapíthatóan [Pp. 369. § (3) bekezdés b) pont] valótlan tényállítás, mert a cikk címe még a közzétételt követő harmadik napon is az I. rendű alperes főoldalán megtalálható volt a csatolt képernyőfotó tanúsága szerint.
- [13] Az alperesek fellebbezése megalapozott.
- [14] A Fővárosi Ítéletábrla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.
- [15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetés vonható le. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.
- [16] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti

olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

- [17] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK. 12. számú állásfoglalás adja meg, amelynek II. pontja szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát azt kellett vizsgálnia a bíróságnak, hogy milyen tartalmú közlés jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés révén.
- [18] A Fővárosi Ítéltábla a PK. 13. számú állásfoglalás I. pontja alapján arra mutat rá, hogy a sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével, vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. Továbbá sajtó-helyreigazítási igényt az érvényesíthet, akinek a személyhez fűződő jogait megsértették. Mivel a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi eszköz, ezért csak azoknak a tényállításoknak, tényközléseknek a helyreigazítását lehet kérni, amelyek az igényt érvényesítő fél személyére vonatkoznak.
- [19] A jogsértés valótlan tényállítással, illetve való tények hamis színben feltüntetésével valósulhat meg. Ezért a konkrétan sérelmezett állítások miatt sajtó-helyreigazítást az kérhet, akiről a cikkben jogsértő közlés történt, elsősorban az, akit a sajtóközlemény név szerint megjelöl, vagy az, akinek a személyére egyéb módon, nevének a megjelölése nélkül egyértelműen utal a közlés.
- [20] A sajtó-helyreigazítást az is követelheti, akit név szerint nem jelöltek meg, de a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, hogy személye a sajtóközlemény tartalmából valamilyen módon felismerhető. Ha a sajtóközlemény burkolt utalásaival, bizonytalan megjelölésével többeket is sért, akkor az érintett személyek közül bárki, saját nevében kérhet helyreigazítást, azonban csak a személyre korlátozott közlések miatt.
- [21] A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint a felperes az általa a kifogásolt cikkből kiemelt és az előzetes eljárásban megküldött, valamint a keresetlevél szerinti helyreigazítási kérelmében is megjelölt közlés vonatkozásában nem rendelkezik keresetőségi joggal.
- [22] A sérelmezett írás - tartalma szerint - arról számol be, hogy az ellenzéki összefogás színeiben megválasztott új polgármester kampányígéretével ellentétben „nekiesett” a ... és már ... arról szóltak a hírek, hogy a ... önkormányzat nem fogja tovább támogatni a helyi színházat. Ezzel „veszélybe került maga a társulat is”, ami oda vezetett, hogy a felperes polgármester „a élő adásában fenyegette meg a színház korábbi igazgatóját”. Az írás leadjében azt közli, hogy „Saját állásuk feladásával álltak ki a ... színészei **személy2**, korábbi igazgató mellett”, míg a címben írtak szerint „A ... színészei inkább felmondtak, mint hogy elfogadják az igazgatójukat elűldöző ellenzéki polgármester ajánlatát”.
- [23] A sajtóközlemény egészének tartalma tehát egyértelműen vonatkozik a felperes személyére és polgármesterkénti eljárására, azt állítva, hogy „megfenyegette a színház korábbi igazgatóját”, „nekiesett a város színházának”, ultimátumot adott a színház színészeinek, és a bizalmáért cserébe „lojalitást vár el” a társulattól.
- [24] Ugyanakkor a felperes által kifogásolt, helyreigazítani kért mondat, miszerint „A ... színészeinek

túlnyomó része inkább felmondott, semmint hogy elfogadják a polgármester ultimátumát" már nem a felperesre, hanem a társulat színészeire vonatkozóan tartalmaz tényállítást. A helyreigazításként közzétenni kért közlemény szerint a színészek túlnyomó része felmondott, amelynek indoka az volt, hogy nem fogadták el a nekik ajánlott ultimátumot. Ezen helyreigazítani kért - a színészek felmondásra és annak okára vonatkozó - tartalom a felperes keresetösségi jogát önmagában nem alapozza meg.

- [25] A keresetösségi jog vonatkozásában annak van jelentősége, hogy a sérelmezett kijelentés a felperes személyét érintően fogalmazza-e meg a mondanivalóját, az ő cselekvőségét írja-e le. Egy adott sajtóközlemény ugyanis nem csupán egyetlen személyre vonatkozó tényállításokat tartalmazhat, hanem az adott személy magatartásának leírásán túl más személyek erre adott reakcióit is bemutatthatja. Az egyes személyek cselekményeire vonatkozó tényállítások pedig - a keresetösségi jog szempontjából - külön-külön vizsgálatot igényelnek, és minden érintett csak a rá vonatkozó, az ő személyiségi jogát érintő közlések vonatkozásában rendelkezik az Smtv. 12. § (1) bekezdésében írt és a Pp. 496. § (1) bekezdése szerint peresíthető alanyi magánjoggal.
- [26] A felperes által kifogásolt mondatrész nem a felperes, hanem a ... színészeinek döntését, cselekvését írja le, továbbá azt, hogy a felperesi magatartására a színészeknek mi volt a reakciója. A sérelmezett kijelentés tehát nem a felperes, hanem a színészek vonatkozásában tartalmaz tényállítást. Ezen közléssel szemben ugyanakkor a felperes keresetösségi joggal nem rendelkezik.
- [27] A Fővárosi ítélet tábla álláspontja szerint a felperes nem az ő ultimátum adásának valótlanágát kifogásolja, a közzétenni kért valóság körében is a színészeknek tulajdonított magatartásuk, nevezetesen a felmondás cáfolatát kéri közölni. A színészek felmondására és a megbízási szerződéseik felbontására vonatkozó tényállítások helyreigazítására és ezen körben a valós tények közlésére az Smtv. 12. § (1) bekezdésében és a PK. 13. számú állásfoglalásban írtakra a felperesnek nincs jogszerű lehetősége.
- [28] Az alperesek fellebbezése eredményre vezetett, erre tekintettel a felperes az első- és másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért köteles - a Pp. 499. § (1) bekezdésére figyelemmel - a II. rendű alperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján.
- [29] A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. Az alperesek jogi képviselője az első- és másodfokú eljárásban is csatolta a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéket, amelyen 20.000 forint + áfa, illetve 15.000 forint + áfa összegben kívánta felszámítani ügyvédi munkadíját. Ennek megfelelően a Fővárosi Ítélet tábla a peresztes felperest kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján megállapított - a felszámított ügyvédi munkadíjjal megegyező - perköltség megfizetésére.
- [30] A felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, 42. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

D. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

. Kovács Éva s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő